

Ashab-ı Kehf Özelinde Tevhid Mücadelesi

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

Vaktiz amanında birkaç imanlı genç bir mağaraya sığınmıştı ve “Rabbimiz! Bize rahmet vemerhametini lütfet; içinde bulunduğumuz sıkıntılı durumdan bize bir çıkış yolugöster” diye dua etmişlerdi. (Kehf 18/10)

Değerli Müslümanlar!

Tarih boyunca gönderilen bütün peygamberlerin en temel vazifesi, tevhid inancından uzaklaşan insanlara tevhidi anlatmak, tebliğ ve tatbik etmek olmuştur.

Tevhîd, Allah’ın varlığına, birliğine, tekliğine, eşi ve benzeri bulunmadığına inanmaktır. Bir başka ifadeyle tevhid, yalnız ve yalnız Allah’ın gücü ve yetkisinde bulunan, sadece O’nun hakkı olan özellikleri Allah’a teslim etmektir; bu güç ve yetkiyi yaratılmışlara vermemektir.

Demek ki tevhid, İslam’ın ilk ve en önemli konusudur, ana konusudur, yani olmazsa olmazdır. Tevhidin olmadığı yerde İslam’dan bahsedilemez. İşte bu sebeptir ki sadece son peygamber değil, bütün peygamberler gönderildikleri toplumlarda tevhid mücadelesi vermişlerdir.

Özellikle Mekke döneminde nazil olan ayetlerde, Hz. Peygamber’in tebliğindeki en temel üç vurgu ve maksadın **tevhid, nübüvvet ve ahiret** olduğu görülür. Kur’an’da yer alan diğer konular bu üç temel maksada bağlı konulardır. Dolayısıyla İslam’ın doğru anlaşılması bu temel kavramların doğru anlaşılmasına bağlıdır.

Kur’an-ı Kerim, bu üç ana konuyu yani **tevhid, nübüvvet ve ahiret** konularını anlatırken, daha iyi anlaşılсын diye, değişik yöntemler kullanmıştır. Bu yöntemlerden birisi de kıssalardır.

Değerli Kardeşlerim!

Kıssalar Kur’an’da önemli bir yer tutar. Zira Kur’an’ın 1/3’ü kıssalardan oluşur. Bu, önemli bir orandır. Peki, bunca kıssa neden anlatılmıştır?

Kur’an’ın kıssalara çokça yer vermesinin sebebi, hoşça vakit geçirmelerini sağlamak değildir! Tarihi bilgiler vererek insanların tarih bilgisini tazelemek veya zenginleştirmekte değildir! Hz. Peygamber’in ve ashabının en sıkıntılı zamanlarında özellikle Mekke yıllarında; her türden baskının, zulmün,

eziyetin, işkencenin reva görüldüğü, tevhidi kabul edenlere yaşam hakkı tanınmadığı bir zamanda –haşa-Allah bu insanlara masal anlatıyor olamaz!

Kur'an-ı Kerim hangi amaçla gönderildiyse, Kur'an'daki kıssalar da o amaca yönelik“seçilerek” gönderilmiştir.

“Hiç şüphe yok ki bu Kur'an en doğru yola ulaştırır.”(İsrâ 17/9)

Kur'an insanlara hidayet olsun diye, en doğru yola ulaşınsınlar diye gönderildiğine göre kıssaları okurken/dinlerken sadece tarihi bir olay gibi okumamak gerekir.

وَكَلَّا نَقْصُ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ

“(Ey Peygamber!) Önceki peygamberin haberlerinden senin yüreğini güçlendirecek her şeyi sana anlatıyoruz.”(Hud 11/120)

Anlaşılan o ki, Allah'ın gözetimi altında insanlara İslam'ı ve imanı anlatan sevgili peygamberimize vahyedilen kıssalar alelade birer hikâye değil, verilen tevhid mücadelesinde çok önemli manevi birer destektir.

Burada önemli olan husus, bugün bizlerin bu kıssalardan nasıl bir manevi destek alabileceğimizdir. Çünkü kıssalarda esas olan ibret almaktır, ders çıkarmaktır.Yapmamız gereken şey, kıssanın vermek istediği esas meseleyi anlamak, kavramak ve bunu hayatımızda uygulamaktır. Çünkü **Kur'an'da yer alan her bir kıssa bir hedef gösterir.**

Ashâb-ı Kehf Kıssası

Kur'an'da tevhide ve ahirete vurgu yapan etkileyici kıssalardan birisi de “mağara arkadaşları” anlamına gelen Ashâb-ı Kehf Kıssası'dır. Kimdir bu mağara arkadaşları? Kur'an bu kıssayı anlatırken onları şöyle tanıtıyor:

“Onlar rablerine iman eden (yürekten inanıp güvenen) birkaç genç idi.” (Kehf 18/13)

Onlar Rab olarak bir tek Allah'ı kabul etmişler. Bunun anlamı şudur:

Kula kul olmak insan onuruna yakışmaz demişler!

Kula kul olmak imanla bağdaşmaz demişler!

Allah'tan başka hiç kimse hüküm koyamaz demişler!

Allah'tan başka hiç kimse helal-haram belirleme hakkına sahip değildir demişler!

Zalimlerin kurduğu müşrik sisteme boyun eğmeyiz demişler!

İşte tevhidin gereği budur! Muvahhitlerin yani Allah'ı bir ve tek rab olarak kabul edenlerin yapması gereken budur!

Ne yapmış bu gençler, başlarına ne gelmiş?

اِذْ اَوٰى الْفِتْيَةُ اِلَى الْكُهْفِ
“Vakti zamanında birkaç genç bir mağaraya sığınmıştı”(Kehf 18/10)

Bu gençler, Hz. İsa'nın davetinin terkedildiği bir dönemde; hak-hukuk bilmeyen, insanları köleleştiren ve kendisini rab ilan eden hadsiz bir hükümdarın yönetimi altında yaşıyorlardı. Bu hükümdar, Hz. İsa'nın tebliğ ettiği **“ilahî sistem”**i kaldırmış, bunun yerine kendi **“çıkar sistemi”**ni, **“şirk sistemi”**ni, **“kölelik sistemi”**ni, **“put sistemi”**ni getirmişti. Kendi hükümdarlığının devamı için insanların putperest bir yaşam içinde olmalarını emrediyor, farklı görüşlere ve farklı düşünelere yaşam hakkı tanımıyordu.

Gençler, hükümdarın bu emrine uymadıkları gibi, inandıkları tevhid inancını da çok net bir şekilde hem de hükümdarın yüzüne karşı dile getirirler:

فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا

“Bizim rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir. Biz O'ndan başka bir ilaha/tanrıya tapmayız. Şayet böyle bir şey yaparsak saçmalamış oluruz.” (Kehf 18/14)

Sözlerine devamla sadece hükümdarın değil, aklını kullanmayan putperest halkın da aynı hataya düştüğünü ifade ederler:

هَؤُلَاءِ قَوْمًا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَوْلَا يُتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

“Şu bizim halk Allah'tan başka birtakım (sözde) tanrılar edindi. Gittikleri yolun doğruluğunu gösteren açık bir delil getirselerseni bari! Uydurdukları yalanları Allah'a isnad eden iftiracılardan daha zalim kim olabilir?” (Kehf 18/15)

Allah'a sınır çizen zihniyete, Allah'ı göklere hapsetmeye kalkışan hadsiz beyinlere, beşer oluşunu ve acziyetini unutup ilahlık/rablık iddiasına

kalkışan ahmaklara tokat gibi bir cevap! “Gökyüzünde dilediğini yapsın fakat yeryüzüne karışmasın”diyerek Allah’ı hayattan uzaklaştırma hevesiyle yeryüzünün rabbi/tanrısı olmaya yeltenen kimselere verilecek kısa fakat mükemmel bir cevap:

Göğünde yerin de bir tek Rabbi vardır, o da Allah’tır!

Gökte de O’nun dediği olur yerde de!

Yerde veya gökte bir söz söylenecek ise o sözü Allah söyler!

Yerde veya gökte bir hüküm verilecek ise o hükmü Allah verir!

İşte,tevhid ehlinin,muvahhid ehlinin duruşu böyle olmalı! Muhatapın kim olduğu hiç önemli değil; sıradan bir insan, zengin-fakir, siyah-beyaz, güçlü-güçsüz,yöneten-yönetilen, isterse yedi kıtada hükümdar olsun fark etmez! Herkes bilmeli ki:

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

“Gökte de yegâne ilah, yerde de yegâne ilah O’dur. O her şeyi yerli yerince yapıp eden, her şeyi bilendir.” (Zuhruf 43/84)

Allah tek ilahtır, tek Rabdır. Yaratan, yaşatan, öldüren ve diriltten O’dur! Varlığın sahibi, rızık vereni, ibadet edileni O’dur! Helalı haramı belirleyen, duaları kabul eden O’dur! İnsanı eğiten, yetiştiren, terbiye eden, yöneten, hükmeden O’dur!

Allah’ı devre dışı bırakmak üzerine kurulu bu şirk düzenini kabul etmeyen gençlere baskılar başlıyor. Gençlerde çareyi şehirden uzaklaşıp bir mağaraya sığınmakta buluyorlar.

Mağaraya sığındıklarında ilk yaptıkları iş Allah’a dua etmek oluyor!

فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

“Rabbimiz! Bize tarafından bir rahmet ihsan eyle ve işimizde doğru olanı yapma bilinci lütfet.” (Kehf 18/10)

Şu iman kararlılığına, şu iman kuvvetine bakar mısınız? Onlar can derdine değil dava derdine düşmüşler. Öldürülmekten veya işkenceden kurtulmak için yardım çağrısı yapmıyorlar. Onlar Allah’tan sadece rüşt istiyorlar. Rüşt,

yani doğru olanı yapma bilinci; yani doğru karar alabilme olgunluğu! Onların Allah'tan istediği tek şey: Davalarının başarıya ulaşması!

Böyle kararlı bir iman duruşu, kararlı bir dava duruşu olur da bu duaya ilahî cevap gelmez olur mu?

وَزِدْنَاهُمْ هُدًى **“Biz de onların hidayetlerini güçlendirmiştik”** (Kehf 18/13)

İşte tevhidî esas duruşunu bozmayanlara Allah'ın lütfu: Hidayet, yani doğru yolda olma bilinci! Tam da o gençlerin aradığı, istediği şey!

Diğer taraftan, aracısız bir şekilde, yalnız ve doğrudan Allah'a yapılan dua, tam manasıyla bir tevhid eylemidir. Tevhid inancına sahip her müminin yapması gereken budur; yalnız Allah'a sığınıp dua etmek! Fakat önce fiilî dua yapılmalıdır; yeryüzünde iyiliğin hâkim olması için eyleme geçilmelidir. Sonrasında ise lisanî dua, yani dil ile dua yapılmalıdır.

Sonra gençlerden birisi bir öneri sunuyor:

وَإِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مَرْفَقًا

“Mademki halkınızı ve Allah'tan başka tapındıkları sözde tanrıları terk edip ayrıldınız, o halde bir mağaraya sığının da Rabbiniz rahmetiyle sizi kuşatsın, işinizde bir kolaylık sağlayıp sizi zor durumdan kurtarsın.” (Kehf 18/16)

Elbette Allah, kendi rızası uğrunda, tevhid yolunda mücadele edenleri rahmetine garkedecek ve onları içinde bulundukları sıkıntılı durumdan kurtaracaktı. Çünkü Rahman ve Rahim olan Allah mazlumları asla yalnız bırakmaz.

Sadece birkaç genç ne yapabilirdi? Sayıca çok fazla olan putperestlere nasıl karşı koyabilirlerdi? Yakalanırlarsa nasıl bir cezaya çarptırılacakları da belliydi:

أَنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعْدُوْكُمْ فَمِنْ مَلَّتْهُمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدَا

“Çünkü halk sizi ele geçirecek olursa, ya taşla tutup öldürür ya da kendi dinlerine döndürür ve işte o zaman ebediyen iflah olmazsınız.” (Kehf 18/20)

Evet, ya canlarından ya da imanlarından olacaklardı. Burunlarının ucunu bile dışarı çıkaramaz bir halde mağaraya sıkışıp kalan gençler için

öldürölmek ile dinden döndürölmek arasında fark yoktu. Çaresizlik içinde yapabilecekleri tek şey kalmıştı: Allah’a sığınmak!

Çaresizlik içinde bunalan bu muvahhid gençleri kurtaracak ilahî yardım geliyor. Allah tarafından yanlarındaki bir köpekle birlikte mağarada derin bir uykuya dalıyorlar. Uyandıklarında ne kadar uyuduklarını kendileri de bilemiyor.

Kimileri **“قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ”** bir gün veya daha kısa bir süre” (18/19)kaldıklarını,

“وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا” bazıları o gençlerin mağaralarında üç yüz yıl uyuyup kaldıklarını söylüyor. Bazıları ise buna dokuz yıl daha ekleyip üç yüz dokuz yıl kaldıklarından söz ediyor.” (18/25)

Fakat en sonunda onu bir tek Allah’ın bileceğini ikrar ediyorlar: **“قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ”** Rabbiniz ne kadar kaldığınızı en iyi bilendir.” (Kehf 18/19)

Gençler,içlerinden birine para vererek yiyecek almak üzere şehre gönderirler.

“وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَنْهُمْ” Nihayet biz, şehre alış veriş için giden genç vasıtasıyla halkın onlardan haberdar olmasını sağladık”(Kehf 18/21)

Gençlerin bu durumunu, başlarından geçenleri, uzunca bir süre mağarada kalmalarına rağmen her şeyin ilk günkü gibi yerli yerince kaldığını öğrenen halk, gerçekte bu kıssanın anlatmak istediğı esas meseleyi kavrarlar:

لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا

"Bundaki amacımız, Allah’ın ölümden sonra dirilişle ilgili vaadinin mutlak gerçek olduğunu, kıyametin de bir gün gelip çatacağında hiç şüphe bulunmadığını insanların bilmesini sağlamaktır.” (Kehf18/21)

Bu kıssa, öldükten sonra tekrar dirilmenin mümkün ve gerçek olduğunu, bunu ancak bir ve tek olan Allah’ın yapabileceğinin açık ve kesin delilini göstermektedir. Mağaradaki gençleri yüzyıllarca uykuya daldırmaya ve istediğı zaman da onları uyandırmaya gücü yeten Allah’ın, ölen insanları ahirette tekrar diriltilip hesaba çekmeye de gücü yeter.

Bizler bu kıssadan hissemize ne almalıyız?

Öncelikle bilmeliyiz ki, iman-küfür, tevhid-şirk mücadelesi dün olduğu gibi bugün de devam etmektedir.

Ne kadar güçlü gözüdürse gözüksün, batıl hiçbir zaman hakka üstün gelemeyecektir.

Sayıcı çok olmak önemli değildir. Önemli olan savunulan davanın büyüklüğüdür. Sayıcı az olsan da davanın büyüklüğü seni büyütecektir. Yeter ki davana yakışır bir hayatın olsun!

Allah tevhid mücadelesi verenleri, bu uğurda sıkıntı çekenleri mutlaka başarıya ulaştıracaktır. Allah'a dayanan asla yıkılmaz.

Öldükten sonra tekrar diriliş, kıyamet haktır. Ahirette hesaba çekileceği kesin olan insan, hayatına çeki düzen vermeli, üç günlük menfaat uğruna ahiretini heder etmemelidir.

Buradan çok değerli öğretmenlerimize seslenmek istiyorum!

Zulme sessiz kalmayacak, kula kul olmayacak, doğruluktan şaşmayacak bir nesil yetiştirin! Akı hür vicdanı hür, şahsiyetli, omurgalı, memleket ve millet sevdalı bir nesil yetiştirin! İmanlı, kararlı, ahlaklı, vatana, millete, bayrağa bağlı, azimli bir nesil yetiştirin! Ashab-ı Kehf'i örnek gösterin. Ashab-ı Kehf gibi onurlu bir duruş sergileyecek ve topluma faydalı olacak gençler yetiştirin!

Değerli Anneler-Babalar

Öncelikle anneler çocuklarına tevhidi emzirsin. Babalar çocuklarına tevhid lokması yedirsin, tevhid hırkası giydirsin. Çocuklar gözlerinden beslenir; siz öyle bir hayat yaşayın ki, çocuklarınız Ashab-ı Kehf'i sizde görsün, sizde öğrensün.

Değerli Gençler!

Tevhid mücadelesini dün Hz. İsa'nın yolundan giden bir avuç genç temsil etmişti. Allah onları unutturmadi; insanlar, yüzyıllardır onları saygıyla anıyor. Üç beş gün, üç beş yıl veya öldüklerinde unutulacak olanlar hayranlık duyulmaya değer değillerdir. Onlara özenmeyin, onlara benzemeye çalışmayın! Kalıcı olmak, dünyada değerli bir iz bırakmak istiyorsanız, değerli yolun yolcularını örnek alın.

İşte size mükemmel bir örnek; Ashab-ı Kehf. Onları örnek alın, kesinlikle pişman olmazsınız. Bugün tevhid davası Ümmet-i Muhammed'in

gençlerini beklemektedir; sizleri beklemektedir.İçinizde “bende Ashab-ı Kehf gençleri gibi kalıcı olmak istiyorum diyen yok mu? Elbette vardır! Rabbim sayılarınızı artırsın!

Allah’ım! Gençliğinin baharında imanları uğruna dünyanın onca zevkinden vazgeçip küfre karşı imanı, şirke karşı tevhidi seçen Ashab-ı Kehf gibi yaşamayı bizlere de nasip eyle!

Allah’ım! Zulme ve zulmedenlere, küfre ve küfrün önderlerine, şirke ve müşriklere karşı dik durmayı bize de nasip eyle!

Ashab-ı Kehf’in azminden, kararlılığından, sabit kadem oluşlarından bizleri de nasipdar eyle!

Ya Rabbi! Bizlere de böyle bir dava şuuru ve tevhidî duruşla erdemli bir hayat yaşamayı nasip eyle!

Vahap BOYLU-Pamukova Vaizi